Kredi Kartları ile Yapılan Satışların Tekdüzen Hesap Planına Göre Muhasebeleştirilmesi

Sami Karacan*

Özet: Kredi kartı kullanımının hızla arttığı ve nakit yerine kullanıldığı günümüzde, kredi kartlı satışların muhasebeleştirilmesi de güncelliği artan bir konu olmuştur.

Ancak konuyla ilgili olarak literatürde farklı görüşler mevcuttur. Kimilerine göre hazır değer olarak kabul edilip "108 Diğer Hazır Değerler" hesabında izlenmesi uygun görülen kredi kartlı satış tutarları, kimilerine göre ise değer kaybına uğramaları nedeniyle "127 Diğer Ticari Alacaklar" hesabında izlenmesi daha uygun olmaktadır.

Bu çalışmada da önce kredi kartı sözleşmelerinin mahiyetine yer verilmiş, daha sonra da kredi kartları ile yapılan satışların Tekdüzen Hesap Planındaki yerine değinilmiştir. Bu kapsamda konu, söz konusu satış tutarlarının üye firma hesabına kaydedildiğinde değer kaybına uğrayıp uğramaması çerçevesinde değerlendirilerek örneklerle açıklanmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kredi kartlı satış, diğer hazır değerler, diğer ticari alacaklar, satışların muhasebeleştirilmesi.

1- GİRİŞ

Günümüzde gelişen teknoloji ile birlikte kredi kartı kullanımının yaygınlaşması ve işletmelerde nakit yerine kredi kartı ile yapılan satışların artış göstermesi üzerine, söz konusu satış şeklinin muhasebeleştirilmesi ilgi konusu olmuştur.

Diğer taraftan, kredi kartı kullanımındaki artışa paralel olarak satıcı ile alıcı arasındaki ticari ilişki yanında satıcı-banka ve alıcı-banka arasında da yeni ticari ilişkiler ortaya çıkmıştır.

Bu çalışmada da gün geçtikçe önemi artan ve daha sık olarak gündeme gelen kredi kartları ile yapılan satışların tekdüzen hesap planı çerçevesinde hangi hesapta izlenmesi gerektiği örnekler yardımıyla konu edilmiştir.

2. KREDİ KARTI SÖZLEŞMELERİNİN MAHİYETİ

Kredi kartı sözleşmeleri ile firma (üye işyeri) ve banka, gerçek/tüzel kişi ve banka arasındaki ticari ilişki hukuki nitelik kazanarak, sözleşme koşulları ortaya konulmaktadır. Firma, sözleşmede belirtilen işyeri veya işyerlerinde kart hamiline yapılan mal/hizmet satışları bedellerinin yine sözleşmede belirtilen kart çeşitleriyle ödenebileceği konusunda banka ile anlaşmaktadır. Yapılan anlaşmaya göre banka, firmaya kredi kartlarıyla yapılacak ödemeleri kabul edebilmesi için, işyeri veya

* Yrd.Doç.Dr.Sami Karacan, Kocaeli Üniversitesi İşletme Bölümü'nde öğretim üyesidir.

işyerlerinde kullanması amacıyla imprinter ve/veya POS cihazı vermektedir. Firma POS veya imprinter cihazını kullanarak yapmış olduğu mal veya hizmet satışları karşılığında satış belgesi (slip) düzenlemektedir. Söz konusu slip, imprinter cihazı kullanılarak 4 nüsha, POS cihazı kullanılarak 2 nüsha olarak düzenlenir ve kart hamili tarafından imzalanır (İçten ve Kalaycı, 2003).

Kredi kartı ile yapılan mal ve hizmet satışlarının banka kayıt sisteminden geçiyor olması daha düzenli muhasebe uygulamalarına imkan vermekte, her an oto-kontrol imkanı vermesi açısından da satışların denetimini kolaylaştırmaktadır. Belge düzenlenmesi açısından kredi kartı ile yapılan satışların, nakit, taksitli, senetli, çekli vb. gibi diğer satışlardan hiçbir farkı bulunmamaktadır. Satışın nasıl yapıldığına bakılmaksızın Vergi Usül Kanunu hükümlerine göre belge düzenlenmesi gerekir (Küçük, 2000). Firma tarafından düzenlenen satış belgelerinin (sliplerin) bir nüshası 213 sayılı VUK'nun 253. madde hükmü ve hesap uygunluğu açısından 5 yıl süreyle muhafaza edilmesi gerekmektedir.

A- Tanımlar ve Kısaltmalar:

Kredi kartlı ödeme sözleşmelerinde sık olarak kullanılan bazı tanım ve kısaltmalara aşağıda yer verilmiştir (Akbank Kartlı Ödemeler Sözleşmesi).

Kredi Kartı-Kart: Mülkiyet hakkı bankaya ait olup, bankanın müşterilerine (üye ve ek kart hamiline) kredi limiti dahilinde yurt içi ve yurt dışı üye işyerlerinde mal ve hizmet alımı ile yetkili nakit ödeme birimlerinden veya otomatik para ödeme makinelerinden nakit çekmede ve bankaca imkan tanınan ve bildirilen ek hizmetlerde kullanılmak üzere verilen karttır.

Kart Hamili (Kart Sahibi): Banka ve kart çıkartmaya yetkili kuruluş tarafından kredi kartı hesabı açılıp bu hesaba bağlı olarak verilen kredi kartı/kartlarını doğrudan kullanmaya yetkili olan kart hamili gerçek kişi veya hesabından gerçek kişilere kullanılmak üzere ek kart düzenlenen ve bu kartlara yapılan harcama-nakit işlemlerinden bankaya karşı sorumlu olan tüzel kişidir.

Ek Kart Hamili: Üyenin kendi hesabından ayrı bir kart ile harcama ve nakit çekme yetkisi verdiği ve üye ile birlikte müşterek ve müteselsil borçlu olan gerçek kişilerdir.

İmprinter Cihazı: Kartlar üzerinde bulunan bilgilerin standart satış veya alacak belgesi üzerine geçirilmesini sağlayan, banka tarafından temin edilmiş özel makine, mekanik cihazdır.

Üye İşyeri: Banka ve kredi kartı sistemlerince üyelik verilmiş (yetkilendirilmiş) yurt içi ve yurt dışı diğer bankalar ve kredi kartı kuruluşları ile yaptıkları sözleşmelere dayanarak kart ile mal ve hizmet satışını gerçekleştiren, ayrıca yetki verilmesi kaydı ile nakit ödeme yapabilen gerçek veya tüzel kişidir.

Pos Cihazı (Satış Noktası Terminali- POST-POINT OF SALE TERMİNAL): Bir ana cihaz, bir yazıcı ve bir şifre klavyesinden oluşan veya tüm

bu üniteleri bir cihaz üzerinde taşıyan çevrimiçi veya çevrimdışı çalışabilen; işlem bilgileri girince satış belgesi veya alacak belgesi üreten; otomatik olarak bağlı bulunduğu provizyon merkezinden provizyon alabilen; kayıp/çalıntı sakıncalı kart numarası kontrolü yapabilen ve işlem kayıtlarını bağlı bulunduğu kart merkezine iletebilen elektronik cihazı ifade eder.

Satış Belgesi (Slip): Kredi kartı karşılığında satın alınan mal ve/veya hizmete ilişkin üye işyeri tarafından doldurulup, kart hamili (üye veya ek kart hamili) tarafından imzalanan belgeyi ifade eder.

Alacak Belgesi: Kredi kartı kullanılarak satın alınmış bir mal veya hizmetin iptali ya da iadesi veya yanlışlıkla yapılan fazla tahsilatın iadesi için üye işyeri tarafından doldurulup imzalanan belgedir.

Provizyon (Otorizasyon): POS ile yapılan işlemlerde cihaz tarafından istendiğinde; imprinter ile yapılan işlemler için ise işyeri limitinin üzerindeki harcamalarda veya kuşku duyulması gibi durumlarda bankanın provizyon merkezi aracılığı ile ödeme kartını/kartı çıkaran bankadan alınması gereken işlem yapma iznini ifade eder.

Provizyon Merkezi: Gerek banka, gerekse diğer kuruluşlar tarafından verilmiş sözleşmenin kartlar ile ilgili olarak, işyeri limiti üzerinde alış-veriş yapılmak istendiğinde ya da şüpheli durumlarda; işlemin yapılabilirliğine dair onay ve izin veren banka birimini ifade eder.

İşyeri Limiti: Banka tarafından tesbit edilen ve söz konusu limiti aşan satış tutarları için işlem tutarı üzerinden otorizasyon alınmasını gerektiren satış tutarını ifade eder. Sadece imprinterli işlemler için geçerlidir.

Kredi Kartı Hesabı: Üye ve ek kart hamillerinin yurt içi ve yurt dışında asıl ve ek kartlarla yaptığı işlemler ile bunların sonucu tahakkuk eden faiz, komisyon, ücretler, fon ve vergiler ile diğer masrafların bankaca izlendiği TL ve yabancı para cinsi hesaplardır.

B-Üye İşyerinin (Firmanın) İşlemlerle İlgili Yükümlülükleri:

Üye işyeri, bir kredi kartı ile yapılan satış işlemini tamamlamadan önce aşağıdaki işlemleri yerine getirmekle yükümlüdür (Türkiye Vakıflar Bankası, Kredi Kartları Üye İşyeri Sözleşmesi) ;

a- Kartın görünümü ve kart hamilinin adı-soyadı, kart numarası, geçerlilik süresi vs. gibi gerekli tüm bilgileri taşıdığını ve bunlara göre işleme kabul edilebilecek nitelikte bir kart olduğunu,

b- Kartın geçerlilik süresi içinde kullanılmakta olduğunu,

c- Kart numarasının BUL'da (Birleşik Uyan Listesi: Bankalar Arası Kart Merkezi tarafından Türkiye'deki bankalar ve kredi kartı işlemi yapan yerli ve yabancı kuruluşlardan alınan bilgiler doğrultusunda periyodik olarak yayımlanan; kaybedilen, çalınan, sahte olarak düzenlenen ve bunlar gibi nedenlerle iptal edilen

geçersiz kredi kartlarının bildirildiği liste.) yayımlanmamış olduğunu,

d- Kartın arka yüzündeki imza bandının kart hamili tarafından daha önceden imzalanmış bulunduğunu ve kart hamilinin satış belgeleri üzerine alınacak imzasının, bu imza ile uygunluğunu,

e- Resimli bir kimlik belgesi ile hüviyet kontrolü yaparak, kartı kullanan kişinin gerçek kart hamili olduğunu,

f- İşyeri limitini aşan işlemler için işlem tutarının tamamı üzerinden bankanın otorizasyon merkezinden onay alarak işlem yapılabilirliğini tesbit etmekle yükümlüdür.

3- KREDİ KARTLARI İLE YAPILAN SATIŞLARIN TEKDÜZEN HESAP PLANINDAKİ YERİ

Bir işletmenin faaliyet ve sonuçları ile doğrudan ilgili olan kesim sadece o işletmenin sahip veya ortakları değildir. İşletmelerle doğrudan ilgili olan işletme sahip veya ortaklarının yanısıra o işletme ile ticari, mali ve ekonomik ilişkiler kuran işletmeler veya toplum bireyleri, kredi, finans ve yatırım kuruluşları ile çeşitli kamu kurum ve kuruluşları işletmenin faaliyet ve sonuçları ile ilgilenmekte ve bu konuda sağlıklı ve güvenilir bilgi sahibi olmak istemektedirler. İşletmelerin faaliyet ve sonuçları konusunda bilgi kaynağı ise o işletmenin muhasebe kayıt ve belgeleri ile bunlara dayanılarak hazırlanmış mali tablolardır (1 Nolu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği).

Bu doğrultuda hazırlanmış mali tablolarda yer alan hesap adlarının tüm kullanıcılar için aynı anlamı vermesi ve muhasebede terim birliğinin sağlanması amacıyla işletmelere, mali nitelikteki işlemlerini "Tekdüzen Hesap Planı" çerçevesinde muhasebeleştirme zorunluluğu getirilmiştir. Bununla birlikte kayıt ve belgeler doğrultusunda oluşturulacak mali tablolarda mali tabloların hazırlanmasına ilişkin kavram ve ilkelere de uyulması gerekmektedir.

Maliye Sistemi Uygulama Genel Tebliği (MSUGT)'nde temel mali tablolardan biri olarak ifade edilen ve açıklama konusu edilen bilanço, aktif ve pasif hesaplara, aktif hesaplar da "I Dönen Varlıklar" ve "II Duran Varlıklar" hesap sınıflarına ayrılmıştır.

Dönen varlıklar hesap sınıfı; nakit olarak elde ve bankada tutulan varlıklar ile normal koşullarda en fazla bir yıl veya işletmenin normal faaliyet dönemi içinde paraya çevrilmesi veya tüketilmesi öngörülen varlık unsurlarından oluşur. Dönen varlıklar; hazır değerler, menkul kıymetler, ticari alacaklar, diğer kısa vadeli alacaklar, stoklar, gelecek döneme ait giderler ve gelir tahakkukları ile diğer dönen varlıklar şeklinde bölümlenir. Dönen varlıklar hesap sınıfında yer alan "10- Hazır Değerler", nakit olarak elde veya bankada bulunan varlıklar ile istenildiği zaman değer kaybına uğramadan paraya çevrilebilme imkanı bulunan varlıkları (menkul kıymetler hariç) kapsar. Dolayısıyla hazır değerlerin en büyük özelliği, nakit

olarak elde veya bankada bulunması ve istenildiği zaman değer kaybına uğramadan paraya dönüştürülme imkanının bulunmasıdır. Hazır değerler hesap grubunda yer alan "108 Diğer Hazır Değerler" ana hesabı ise, nitelikleri itibariyle hazır değer sayılan pullar, vadesi gelmiş kuponlar, tahsil edilecek banka ve posta havaleleri (yoldaki paralar) gibi değerleri kapsar.

Ticari işletmeler tarafından bir satış yapıldığı zaman satılan malın bedeli satış fiyatı üzerinden "600 Yurtiçi Satışlar" hesabının alacağına kaydedilir. Buna karşılık satış anlaşmasının şekline göre bir veya daha fazla sayıda değişik hesaplar, ayrı ayrı ya da bir arada borçlandırılır (Ünalan, 2000). Örneğin satış işleminin peşin olması durumunda "100 Kasa", müşteriden çek/senet alındığında "101 Alınan Çekler/121 Alacak Senetleri", kredili satışlarda "120 Alıcılar", kredi kartı karşılığında yapılan satışlarda ise "108 Diğer Hazır Değerler" veya "127 Diğer Ticari Alacaklar" hesabı kullanılabilir.

Bununla birlikte, uygulamada bazı işletmelerce kredi kartları ile yapılan satış işlemlerinin "100 Kasa" ya da "102 Bankalar" hesabının borçlandırılması suretiyle izlendiği görülmektedir. Bu şekilde yapılan muhasebe kayıtlarının ise ticari işletmeler için sıkıntı oluşturabileceği bir gerçektir. Bilindiği üzere tekdüzen hesap planında aktifte yer alan hesap sınıf ve grupları muhasebedeki "Tam Açıklama" kavramı çerçevesinde değerlerin likit olma özelliğine göre, pasifte yer alan hesap sınıf ve grupları ise en kısa vadeli kaynaktan en uzun vadeli kaynağa doğru ödenme çabukluğuna göre sıralanmıştır. Örneğin "10- Hazır Değerler" hesap grubunda yer alan ana hesaplar paraya dönüşme hızlarına göre (likit olma özelliğine göre) "100 Kasa" hesabından başlanarak en az likit değere doğru sıralanmıştır. Bu doğrultuda işletmelerin kredi kartı karşılığında yapmış oldukları satışlarını "100 Kasa" ya da "102 Bankalar" hesabında izlememeleri gerekmektedir. Çünkü, işletme kredi kartı ile yapmış olduğu satışların bedelini banka ile yapmış olduğu sözleşmede belirtilen bloke süresinin sonunda alabilmektedir. Bu bloke süreleri satıcı firma (üye işyeri) ile banka arasında yapılan sözleşmede 1 ila 28 gün arasında değişen süreler olarak kararlaştırılabilmektedir. 28 günün üstünde bloke süresi bulunmamakta ve gün sayısı kredi kartını çıkaran bankaya göre değişmekte, bloke süresi ne kadar azalırsa faiz oranı da o kadar yükselmektedir. Bloke süresi arttıkça bu oran düşmekte olup 28 nci gün sonrasında komisyon oranı % 0 olmaktadır.

Bu çerçevede, kredi kartları ile yapılan satışlar neticesinde banka tarafından komisyon kesilmeden 28 nci günün sonundan itibaren işletmenin hesabına aktarılan satış bedellerinin hazır değer olarak nitelendirilmesi yanlış olmayacaktır. Çünkü satış bedellerinin banka ile yapılan anlaşma çerçevesinde satış tarihinden itibaren 28 gün içinde yani vade tarihinden önce firmanın hesabına aktarılması durumunda banka tarafından komisyon kesilmesi gündeme gelecek ve firma açısından söz konusu satış bedellerinin değer kaybına uğraması nedeniyle hazır

değer olarak nitelendirilmesi mümkün olmayacaktır. Bu doğrultuda satış bedellerinin "108 Diğer Hazır Değerler" hesabı yerine "127 Diğer Ticari Alacaklar" hesabına kaydı gündeme gelecektir.

Bununla birlikte, kredi kartları ile yapılan satışlarda banka tarafından satış bedelleri üzerinden kesilen komisyon tutarlarının üye işyerine uygulanan ticari hizmetin bir karşılığı, bedeli olduğu; dolayısıyla da satış bedellerinin "108 Diğer Hazır Değerler" hesabında izlenmesinin gerekliliğini savunanlar da bulunmaktadır. Fakat, söz konusu hizmetten alınan komisyon tutarı, satış bedelinin değer kaybına uğradığını "108 Diğer Hazır Değerler" hesabına kaydının yapılmaması gerektiğini göstermektedir.

Kısacası, işletmeler tarafından kredi kartları ile yapılan satışlar karşılığında, satış bedellerinin bankalar tarafından yapılan anlaşma çerçevesinde 28 nci günün sonundan itibaren hesaba geçirilmesi ve dolayısıyla üzerinden komisyon alınmaması durumunda satış tutarlarını hazır değer olarak kabul edilerek "108 Diğer Hazır Değerler" hesabına, 28 nci günden önce hesaba yatırılması ve üzerinden komisyon alınması durumunda ise satış tutarının değer kaybına uğraması nedeniyle satış tutarlarının alacak kabul edilerek "127 Diğer Ticari Alacaklar" hesabına kayıt yapılması gerekmektedir.

4- KONUYA İLİŞKİN MUHASEBE KAYITLARI

A- Banka Tarafından Komisyon Kesilmemesi Durumunda:

ESB Anonim Şirketi, 05.01.2004 tarihinde kredi kartı karşılığında % 18 KDV hariç 500.000.000.- TL ye ticari mal satmıştır.

Bu durumda ESB A.Ş. tarafından yapılması gereken muhasebe kaydı aşağıdaki gibi olacaktır.

108 DİĞER HAZIR DEĞERLER	590.000.000.-	
108.01 Kredi Kartı Slipleri		
600 YURT İÇİ SATIŞLAR		500.000.000.-
600.01 Kredi Kartlı Satışlar		
391 HESAPLANAN KDV		90.000.000.-
391.01 % 18 KDV		
05.01.2004 tarihinde kredi kartı karşılığında satılan ticari mallar kaydı.		

Satış bedeli, banka ile yapılan sözleşme gereği 28 nci günün sonunda şirket hesabına yatırıldığında ise aşağıdaki muhasebe kaydı yapılarak satış tutarları bir taraftan "102 Bankalar" hesabına aktarılacak, diğer taraftan "108 Diğer Hazır Değerler" hesabı kapatılacaktır.

102 BANKALAR	590.000.000.-	
102.01 ....Bankası		
108 DİĞER HAZIR DEĞERLER		590.000.000.-
108.01 Kredi Kartı Slipleri		
Banka ekstresi gereği…..Bankası hesabına aktarılan kredi kartlı satış tutarları		

Yukarıdaki örnekte de görüldüğü üzere şirket tarafından kredi kartı karşılığında yapılan satış sonrasında satış tutarı, banka ile yapılan anlaşma uyarınca 28 nci günün sonundan itibaren şirket hesabına geçirilecektir. Dolayısıyla banka tarafından komisyon uygulaması söz konusu olmayacak, satış tutarı şirket açısından değer kaybına uğramaması nedeniyle "108 Diğer Hazır Değerler" hesabında izlenebilecektir.

B- Banka Tarafından Komisyon Kesilmesi Durumunda

ESB A.Ş. 100.000.000.- TL si peşin, kalanı kredi kartı karşılığında % 18 KDV hariç 500.000.000.- TL ye ticari mal satmıştır. Satılan ticari malın katma değer vergisi peşin olarak tahsil edilmiştir. Yapılan anlaşma gereği satış bedelleri banka tarafından üye işyerine 1 ila 28 gün arasında yatırılacaktır.

Bu durumda ESB A.Ş. tarafından yapılması gereken muhasebe kaydı aşağıdaki gibi olacaktır.

100 KASA	190.000.000.-	
100.01 TL Kasası		
127 DİĞER TİCARİ ALACAKLAR	400.000.000.-	
127.01 Kredi Kartı Slipleri		
600 YURT İÇİ SATIŞLAR		500.000.000.-
600.01 Kredi Kartlı Satışlar		
391 HESAPLANAN KDV		90.000.000.-
391.01 % 18 KDV		
Kredi kartı ve nakit karşılığında satılan ticari mallar kaydı.		

Banka tarafından satış bedeli üzerinden % 4,15 oranında komisyon kesildiği ve kalan tutarın üye işyerinin hesabına aktarıldığı varsayılırsa, söz konusu komisyon üye işyeri tarafından gider olarak dikkate alınacak ve aşağıdaki şekilde muhasebeleştirilecektir. (İşletme 7/A maliyet hesap seçeneğini kullanmaktadır.)

102 BANKALAR	383.400.000.-	
102.01 ... Bankası		
780 FİNANSMAN GİDERLERİ	16.600.000.-	
780.01 Kredi Kartı Komisyon Giderleri		
127 DİĞER TİC. ALACAKLAR		400.000.000.-
127.01 Kredi Kartı Slipleri		
Banka tarafından kesilen komisyondan sonra kalan kredi kartlı satış tutarlarının ….Bankası hesabına aktarılması.		

Yukarıda işletmenin 7/A maliyet hesap seçeneğini kullanması varsayımına göre "780 Finansman Giderleri" hesabında muhasebeleştirilen komisyon tutarları, 7/B maliyet hesap seçeneğini kullanan işletmelerde "797 Finansman Giderleri" hesabında izlenecektir. Bununla birlikte maliyet hesaplarının kullanılması yerine doğrudan "653 Komisyon Giderleri" hesabının kullanılması da mümkündür.

5- DEĞERLENDİRME VE SONUÇ

Firmalar açısından kredi kartları ile yapılan satış tutarlarının tekdüzen hesap planı çerçevesinde nasıl muhasebeleştirileceği konusunda farklı görüşler bulunmaktadır. Yayımlanan bir makalede bir denetim elemanı konu ile ilgili görüşlerinde; "Kredi kartları ile yapılan satışlarda düzenlenen kredi kartı slip tutarlarının 108 Diğer Hazır Değerler hesabında izlenmesi gerektiğini" (Kalkınoğlu, 2000) vurgulamıştır. Konuyla ilgili olarak bir öğretim üyesi ise; "108 Diğer Hazır Değerler bölümünde açılan hesapların -istenildiği anda değer kaybına uğramadan- paraya çevrilebilir nitelikte olması gerekir. Dolayısıyla, kredi kartı ile yapılan satış karşılığında alınan kredi kartı satış belgesini (slibi) hazır değer olarak ifade edemeyiz. Çünkü tahsili sırasında bankaya ödenen komisyon nedeniyle tutarında bir azalma söz konusudur. Kredi karşılığı yapılan satış sonrasında alınan kredi kartı satış belgeleri (slipler) ilgili hesap grubu içerisinde ele alınarak kaydedilmelidir. Bu durumda böyle bir işlem için uygun hesap 127 Diğer Ticari Alacaklar hesabı olacaktır" (Ertaş, 2001) şeklinde görüşlerini belirtmiştir.

Yukarıdaki görüşlerden de görüleceği üzere, söz konusu satış şeklinin kayıtlara yansıtılmasında tartışma konusu "108 Diğer Hazır Değerler" veya "127 Diğer Ticari Alacaklar" hesaplarından hangisinin kullanılacağı noktasındadır. Bizim konuya ilişkin bakış açımız ise birinci görüş doğrultusunda olmakla beraber, 28 günlük bloke süresinden önce satış tutarlarının hesaba aktarılması durumunda ise ikinci görüş doğrultusunda kayıt yapılması yönündedir. Banka tarafından komisyon kesilmeden 28 nci günün sonundan itibaren işletmenin hesabına aktarılan satış tutarlarının hazır değer olarak kabul edilerek, "108 Diğer Hazır Değerler" hesabında izlenmesi mümkündür. Çünkü, bu şekilde işletme

hesabına aktarılan satış tutarları hiçbir şekilde değer kaybına uğramamaktadır. Diğer taraftan, banka ile yapılan anlaşma uyarınca bloke süresinin 28 günden önce çözülmesi kararlaştırılmış ise satış tutarları üzerinden bankaca komisyon alınması gündeme gelecek ve söz konusu satış tutarlarının hazır değer olarak nitelendirilmesi mümkün olmayacaktır. Bu noktada ise, işletme tarafından satış tutarlarının alacak kabul edilerek "127 Diğer Ticari Alacaklar" hesabında izlenmesi gerekmektedir.

Abstract: Today, the increasing use of crdit cards as cash, and the accounting of sales with credit cards became a increasing up to date subject.
However, there are different views on this subject in the literature. According to one view, the sales with credit cards are accepted as current assets and had beter be screened through "108 Other Current Assets" account. For others, because the sales with credit cards undergone a devaluation, it had beter be screened through "127 Other Trade Receivables" account.
This work first gives information on the content of the credit card contracts, then describes the place of credit card sales in the (Turkish) Uniform Accounting System. In this context, the fore mentioned sale sums are investigated through the frame of devaliation when it is recorded to the member corporation's account, and this situation is tried to be defined with examples.

Key Words: Credit Card Sales, Other Current Assets, Other Trade Receivables, Accounting of Sales.

Kaynakça

Akbank, Kartlı Ödemeler Sözleşmesi, s.1-3.

ERTAŞ, Fatih C. (2001), "Kredi Kartı ile Yapılan Satışların Tekdüzen Hesap Planına Göre Muhasebeleştirilmesi Sorunu", **Yaklaşım,** Sayı: 102, Haziran 2001: s.223-224.

İÇTEN, Neslihan ve Serkan KALAYCI (2003), "Kredi Kartları (Plastik Para) İle Yapılan Satış İşlemlerinin Muhasebeleştirilmesi", **Maliye Postası**, Yıl:25, Sayı:558, Aralık 2003: s.104.

KALKINOĞLU, Mehmet (2000), "Kredi Kartları ile Yapılan Satışların Tekdüzen Hesap Planında Yeri ve Örnek Muhasebe Kayıtları", **Vergi Dünyası**, Sayı: 229, Eylül 2000: s.126.

KÜÇÜK, Levent (2000), "Kredi Kartıyla Yapılan Satışların Belgelendirilmesinde Karşılaşılan Sorunlar", **Vergi Dünyası**, Sayı: 227, Temmuz 2000: s.125.

Türkiye Vakıflar Bankası, Kredi Kartları Üye İşyeri Sözleşmesi.

ÜNALAN, Sedat (2000), "Ticari işletmelerde Çok Kullanılan 153 Ticari Mallar ve 600 Yurtiçi Satış Hesapları Güncel Ayrıntıları", **Yaklaşım**, Sayı: 87, Mart 2000: s.7.

1 Nolu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği.